

SPC
PÀGINES ESPECIALS

EDIFICI RÒDOL

DIJOUS, 22 DE GENER DEL 2026

UN NOU REFERENT ASSISTENCIAL

INTRODUCCIÓ

Centralitzar l'atenció en salut mental

EL RÒDOL CONCENTRA DIVERSOS SERVEIS QUE FINS ARA ES PRESTAVEN A L'HOSPITAL

Inaugurat oficialment el 23 d'octubre passat, el centre comunitari de salut mental i addiccions, ubicat a l'edifici del Ròdol d'Escaldes-Engordany, ja funciona a ple rendiment com a espai de referència per a l'atenció especialitzada en aquests àmbits. El nou equipament concentra diversos serveis en un mateix punt, amb l'objectiu de millorar l'organització, l'accessibilitat i l'atenció als pacients, i d'acostar les consultes de salut mental a la comunitat en treure-les de l'entorn hospitalari.

D'aquesta manera, al Ròdol s'hi han traslladat les consultes externes de salut mental, tant d'adults com d'infants i joves, el centre de dia, i la unitat de conductes addictives (UCA), que anteriorment estaven a l'hospital Nostra Senyora de Meritxell. Aquest canvi permet disposar d'un espai específic per a aquests serveis, pensat per atendre les necessitats assis-

tencials de manera coordinada i eficient.

L'equipament té una superfície de 990 metres quadrats distribuïts en dues plantes. A la planta baixa s'hi concentren les consultes externes per a adults, amb 11 consultes, així com les sis consultes de l'UCA, el centre de dia i diverses sales de reunions i tractaments grupals. La primera planta està reservada a l'atenció infantojuvenil i compta amb vuit consultes, una sala polivalent i zones d'espera adaptades per a menors.

La distribució dels diferents espais permet separar clarament

EL CENTRE PERMET OFERIR UNA ATENCIÓ MÉS COORDINADA I EFICIENT

LA DISTRIBUCIÓ ESTÀ PENSADA PER SEPARAR LES ÀREES D'ADULTS I INFANTS

les àrees destinades a adults de les d'infants i joves, facilitant circuits diferenciats segons el perfil dels usuaris i garantint una major privacitat. Aquest disseny respon a la voluntat d'oferir una atenció especialitzada i adaptada a cada franja d'edat.

Amb la posada en marxa del centre, el Ròdol es consolida com una infraestructura clau dins el dispositiu assistencial del país en l'àmbit de la salut mental i les addiccions, reunint en un únic espai serveis fins ara dispersos i reforçant la capacitat d'atenció.

ENTREVISTA

ELENA CLEMENTE. La directora d'infraestructures, sostenibilitat i serveis generals del SAAS parla sobre el canvi de model que suposa la posada en marxa del centre comunitari de salut mental i addiccions.

“S’ha treballat especialment la privacitat i el respecte a l’usuari”

Elena Clemente és enginyera agrònoma per la Universitat Politècnica de Catalunya i té un màster of Science with Distinction en Energies Renovables per l'Edinburgh Napier University. Des de l'any 2018 és directora d'infraestructures, sostenibilitat i serveis generals del SAAS.

Com sorgeix el projecte d'aquest nou centre comunitari de salut mental i addiccions?

Sorgeix de la voluntat de treure aquests serveis de l'entorn estrictament hospitalari i apropar-los més a la comunitat. Es buscava un espai més proper, més accessible i menys medicalitzat, tant per als usuaris com per a les seves famílies.

Quin procediment es va seguir per seleccionar el nou emplaçament?

Vam publicar els diferents requisits al BOPA: havien de ser locals propers a l'hospital, amb una superfície mínima de 650 metres quadrats i amb una infraestructura ja en funcionament. Finalment, només es va presentar una proposta que complia aquestes condicions: els locals del Ròdol.

De quina manera s'ha adaptat aquesta infraestructura?

S'ha treballat especialment la privacitat i el respecte a l'usuari, tenint en compte els diferents perfils i diferenciant clara-

S'HA CREAT UN ENTORN MÉS FAMILIAR I MENYS HOSPITALARI, QUE CREA CONFIANÇA

ARA L'OBJECTIU ÉS CONSOLIDAR AQUEST MODEL D'ATENCIÓ COMUNITÀRIA

ment adults d'infants i joves. També s'ha buscat crear un entorn més familiar i menys hospitalari, amb espais pensats per generar confiança i proximitat.

Com s'organitza el funcionament intern del centre?

Els serveis d'adults s'ubiquen a la planta baixa i els d'infants i joves a la primera planta. A cada nivell s'han creat circuits clars, sales d'espera diferenciades i una gestió de cues que evita cridar els usuaris pel nom i que també redueix el temps d'espera.

Quins serveis s'hi ofereixen?

Hi ha les consultes externes, el centre de dia, els espais de tractament de conductes addictives, zones per a teràpies individuals i grupals, i espais específics per a activitats.

Quins avantatges aporta el nou emplaçament respecte a l'anterior?

El principal guany és la superfície, amb uns 300 metres quadrats més, però també una millor separació dels diferents circuits, sales d'espera més adequades i una major calidesa dels espais, fet que ajuda a normalitzar l'atenció de la salut mental.

Aquest canvi també repercuteix en les llistes d'espera?

Sí, perquè permet una millor organització dels recursos, una gestió més eficient de les visites i una major capacitat assistencial. Tot plegat facilita una atenció més àgil i propera a l'usuari.

Quins són els principals reptes i prioritats del servei en aquesta nova etapa?

L'objectiu principal és consolidar aquest model d'atenció comunitària. Ara que la infraestructura acompanya, es pot reforçar la detecció precoç de possibles trastorns, la continuïtat terapèutica i una atenció integral als pacients i als familiars.

A què es destinaran els espais que han quedat lliures a l'hospital?

Al servei d'oncologia, que disposarà d'un bloc propi amb entrada independent, més accessible i confidencial, sense haver de passar pels recorreguts habituals del centre hospitalari.

S'han tingut en compte criteris de sostenibilitat en el nou equipament?

Sí, de fet és un dels aspectes claus. S'han utilitzat materials reciclats i naturals, sistemes de ventilació amb recuperació de calor, calefacció intel·ligent, il·luminació led de baix consum i dispositius d'estalvi d'aigua, tot dins l'estratègia de la xarxa global Hospitals Verds, de la qual el SAAS forma part.

I pel que fa a la seguretat?

La seguretat és especialment important en un centre de salut mental. Per això s'han implantat controls d'accés molt estrictes, protocols clars, materials irrompibles, finestres protegides i un sistema de videovigilància integrat al control central del SAAS.

ENTREVISTA

ANNA GARCIA I SALVADOR ALDOSA. L'arquitecta i l'enginyer responsables de la reforma detallen claus d'un projecte que ha transformat un antic espai d'oficines en el nou centre comunitari de salut mental i addiccions.

“Des del primer moment volíem un espai acollidor i tranquil”

L'edifici Ròdol no havia estat concebut com un espai sociosanitari. Amb quin punt de partida es van trobar?

L'espai havia acollit oficines, amb plantes amb distribucions molt diàfanes, terres tècnics per a cablejat informàtic i una concepció pròpia dels anys setanta. Això feia molt difícil reaprofitar res. De fet, la primera idea va ser intentar adaptar el que ja hi havia, però ràpidament vam veure que no era viable per a l'ús que demanava el SAAS.

Quines dificultats principals ha presentat el projecte?

Estem parlant d'una reforma interior molt complexa. A la planta baixa, per exemple, hi ha uns 659 metres quadrats, però amb una façana semisoterrada, una gran mitgera sense finestres i cap obertura cap al riu. Tot això, combinat amb molts requeriments funcionals i normatius, feia molt difícil distribuir correctament els espais, garantir la ventilació, les amplades adequades i uns recorreguts clars.

Com s'organitza el centre?

El SAAS ens va demanar una separació molt clara entre adults i infants. L'accés és únic per a tot el complex, amb una recepció general molt controlada. Els infants, però, no circulen per cap altra zona que no sigui la seva: entren, passen per recepció i accedeixen directament a l'ascensor, que els porta a la planta primera, on hi ha la seva àrea.

Això evita encreuaments entre els usuaris?

Exactament. Era un punt clau separar els diferents serveis. A la planta baixa hi ha les consultes externes i l'àrea especialitzada en conductes addictives, el que també requeria circuits diferenciats. Hem treballat molt els recorreguts perquè siguin clars, fluids i segurs, sense cruïlles innecessàries.

L'edifici també comparteix estructura amb habitatges. Com s'ha resolt aquesta convivència?

El centre funciona de manera totalment independent. Té una única entrada pròpia i una connexió interna entre plantes mitjançant ascensor. Les sortides cap a l'escala de veïns només s'utilitzen en cas d'emergència i estan normalment bloquejades. Aquest ha estat un dels aspectes més delicats, perquè calia complir totes les normatives de seguretat sense interferir en la privacitat dels veïns.

El disseny fuig deliberadament de l'ambient hospitalari clàssic.
Sí, des del primer moment volíem crear

ELS RECORREGUTS
SÓN CLARS, FLUIDS,
SEGURS I SENSE
ENCREUAMENTS
INNECESSARIS

HEM TREBALLAT
AMB MATERIALS
NATURALS, LLUM
CÀLIDA I COLORS
SUAUS

un espai acollidor i tranquil, inspirat en l'estètica nòrdica. L'objectiu és que els pacients no tinguin la sensació d'entrar a un hospital, sinó a un espai proper. Això s'ha treballat amb materials naturals, il·luminació càlida i colors suaus, allunyant-nos del blanc sanitari.

Hi ha elements que siguin especialment singulars?

A la planta infantil, per exemple, una part molt important del disseny gràfic –vinils, il·lustracions i missatges– ha estat creada per la Laia Muñoz, que és pacient del Ròdol. Això dona un valor afegit enorme al projecte. També hi ha espais de joc, una pissarra, zones obertes i missatges pensats per fomentar l'espera sense pantalles, especialment rellevant en salut mental infantil.

Quin ha estat el paper de l'enginyeria en el projecte?

S'ha centrat principalment en les instal·lacions, que són totes noves: electricitat, climatització, calefacció, refrigeració, ventilació, telecomunicacions, sistemes de control... Sempre seguint els criteris del SAAS d'eficiència energètica i racionalització.

Quines solucions s'han aplicat en aquest sentit?

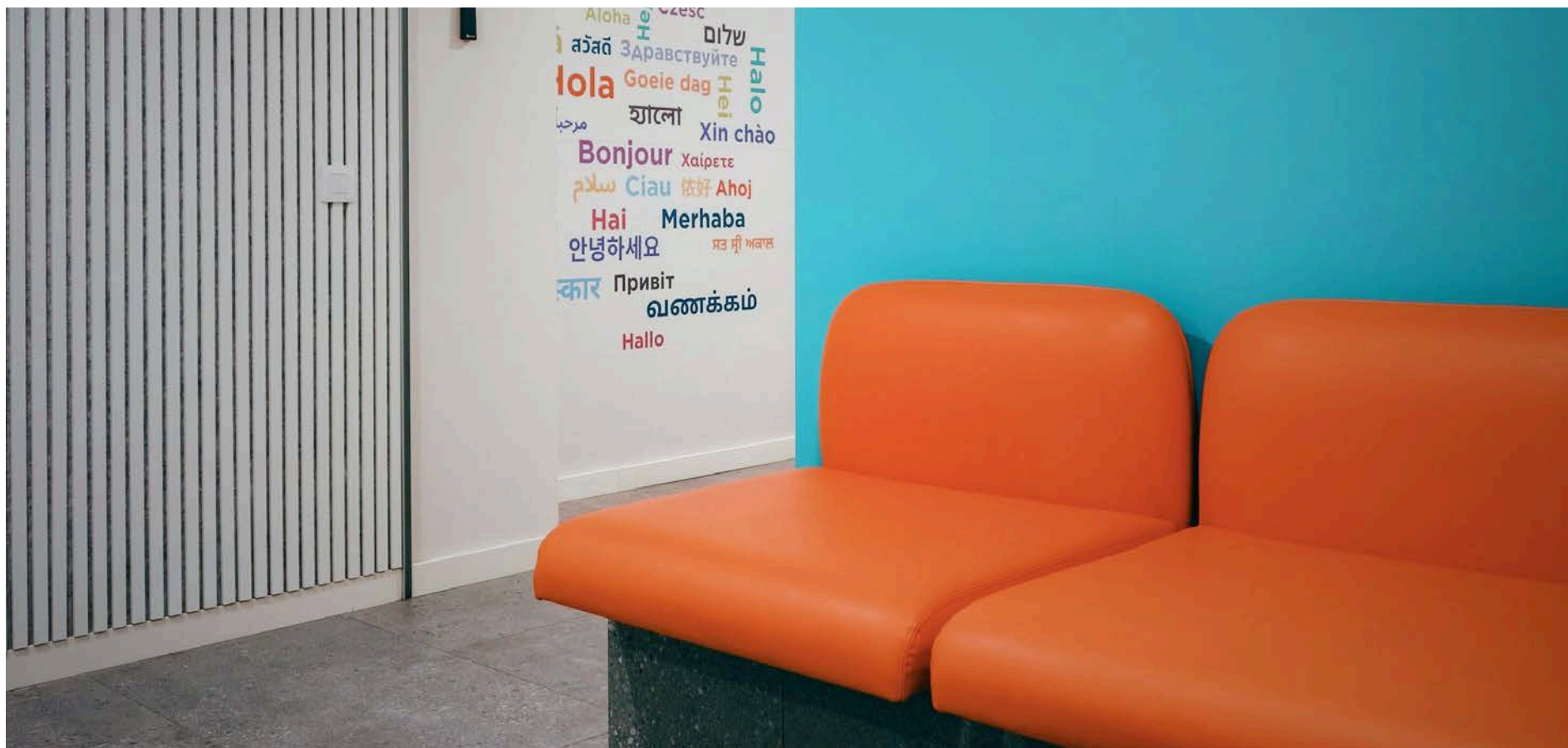
El centre disposa de ventilació mecànica de doble flux amb recuperació de calor, molt important després de la covid, especialment en espais interiors sense ventilació natural. La climatització està preparada per connectar-se a la xarxa de FEDA Ecoterm quan l'edifici hi estigui plenament integrat. A més, tots els sistemes estan regulats i controlats individualment per despatx, però centralitzats a la plataforma del SAAS.

I pel que fa a la confidencialitat i el confort acústic?

Era un requisit fonamental. S'han utilitzat envans amb aïllament reforçat i solucions constructives que garanteixen tant la privacitat de les consultes com el confort general, sense disparar el pressupost amb acabats fora de context.

Estan satisfets amb el resultat?

Molt. Tant els professionals com els usuaris s'han mostrat molt contents. Abans el servei estava ubicat dins l'hospital, en espais molt reduïts. Ara tenen un centre propi, funcional, acollidor i pensat específicament per a la salut mental.

Ana Garcia Fresno

ARQUITECTE COAA 117

PROJECT MANAGER PROFESSIONAL · PMP®1907799

ESPECIALITAT EN PATOLOGIES DE LA EDIFICACIÓ

www.fresnoarquitectura.com • info@fresnoarquitectura.com • (+376) 611 939 • C. Prat de la Creu 94, Andorra la Vella

SALVADOR ALDOSA Enginyer Industrial MBA

ESPECIALITZACIÓ ACADÈMICA EN INGENYERIA ELÈCTRICA I ELECTRÒNICA INDUSTRIAL.
TOT TIPUS D'INSTAL·LACIONS EN EDIFICACIÓ. "PROJECT MANAGEMENT". INGENYERIA DE MANTENIMENT.
"DUES DILIGÈNCIES" TÈCNIQUES. PERITACIONS

C. Doctor Molines, 6-8, Esc A, 6è-1a - Andorra la Vella · T 323630 · aldosa.s@andorra.ad

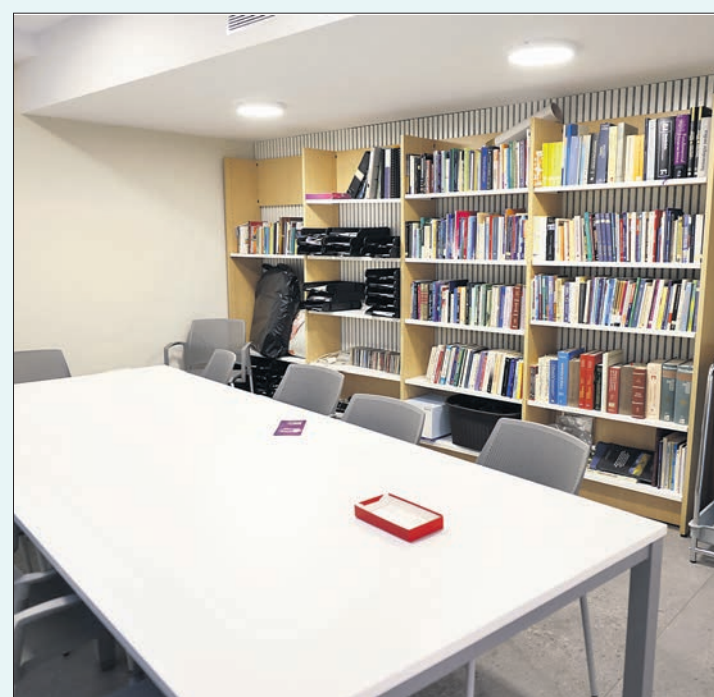
GALERIA

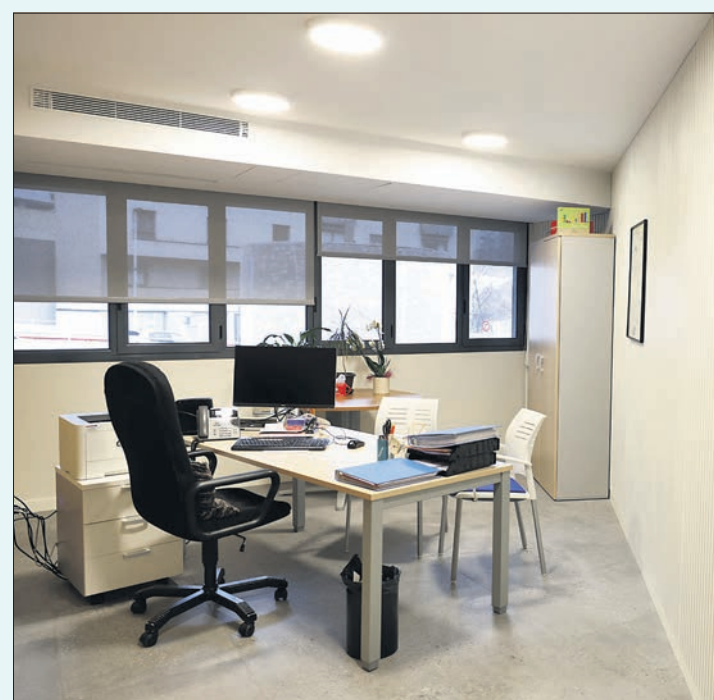
COM ÉS EL NOU CENTRE

Afavorir el benestar i reduir l'estigmatització

El nou centre comunitari de salut mental i addiccions es concep com un equipament de proximitat i orientat a l'atenció integral de les persones. L'actuació ha permès crear espais lluminosos, accessibles i pensats per reduir l'estigmatització i afavorir el benestar. El centre integra consultes d'atenció individual, sales per a teràpies grupals, zones polivalents per a activitats comunitàries i zones de treball per als equips professionals, tot articulat amb recorreguts clars i una distribució funcional.

GALERIA

EPUJAL
CONSTRUCCIONS

EL TEU FUTUR,
LA NOSTRA MILLOR OBRA